

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського"

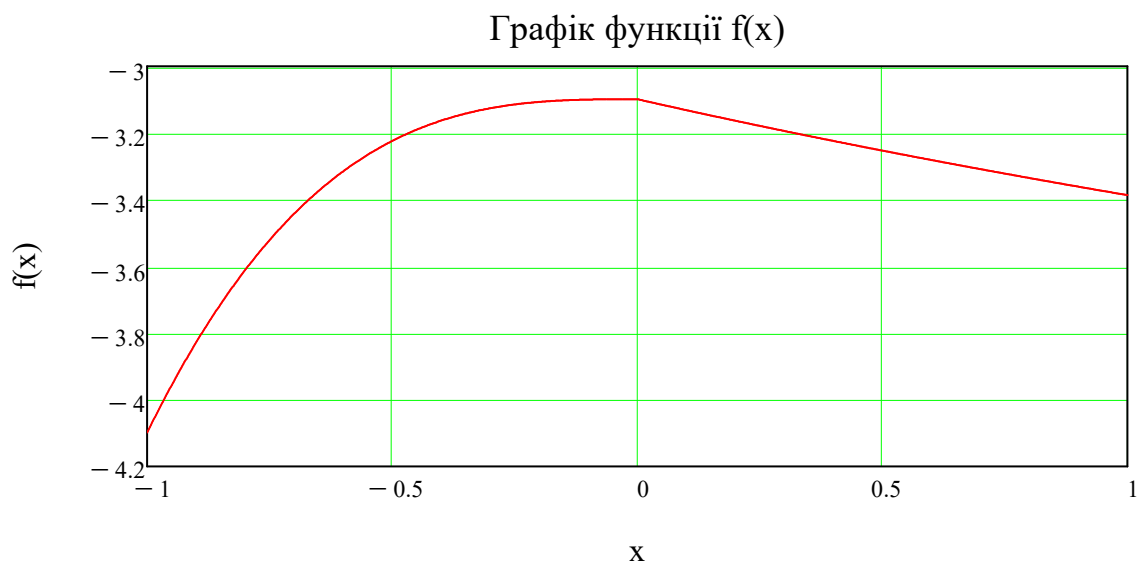
Розрахункова графічна робота
"Виконання кусочно-лінійної апроксимації"
Варіант №99

Виконав
студент групи ІО-91
Діденко Владислав

99	$- 2-x^3 - \ln 3$	$-\ln(x+3)-2$	-1	+1	$x_{\min}$
----	--------------------	---------------	----	----	------------

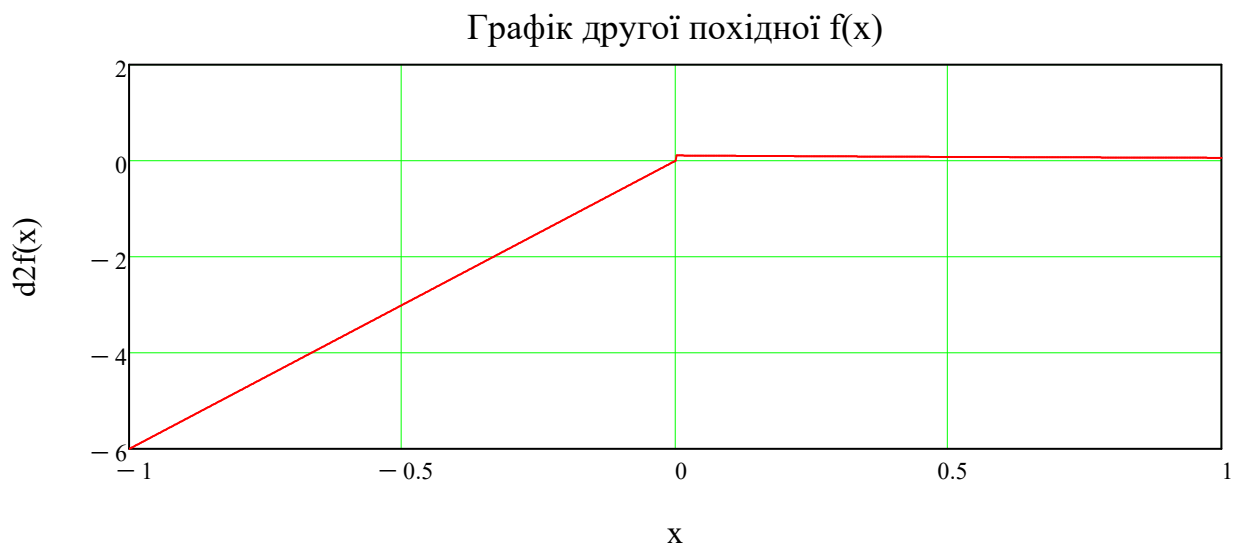
1. Побудувати графік функції $y=f(x)$ для діапазону зміни аргументу $x_{\min} \leq x \leq x_{\max}$. Значення $y=f(x)$, $x_{\min}$ та $x_{\max}$ узяти з таблиці варіантів.

$$f(x) := \begin{cases} -|2-x^3| - \ln(3) & \text{if } x \leq 0 \\ -\ln(x+3) - 2 & \text{if } x \geq 0 \end{cases} \quad \begin{matrix} x_{\max} := 1 \\ x_{\min} := -1 \end{matrix}$$

2. Визначити другу похідну функції $\frac{d^2y}{dx^2}$ та побудувати її графік для діапазону зміни аргументу $x_{\min} \leq x \leq x_{\max}$.

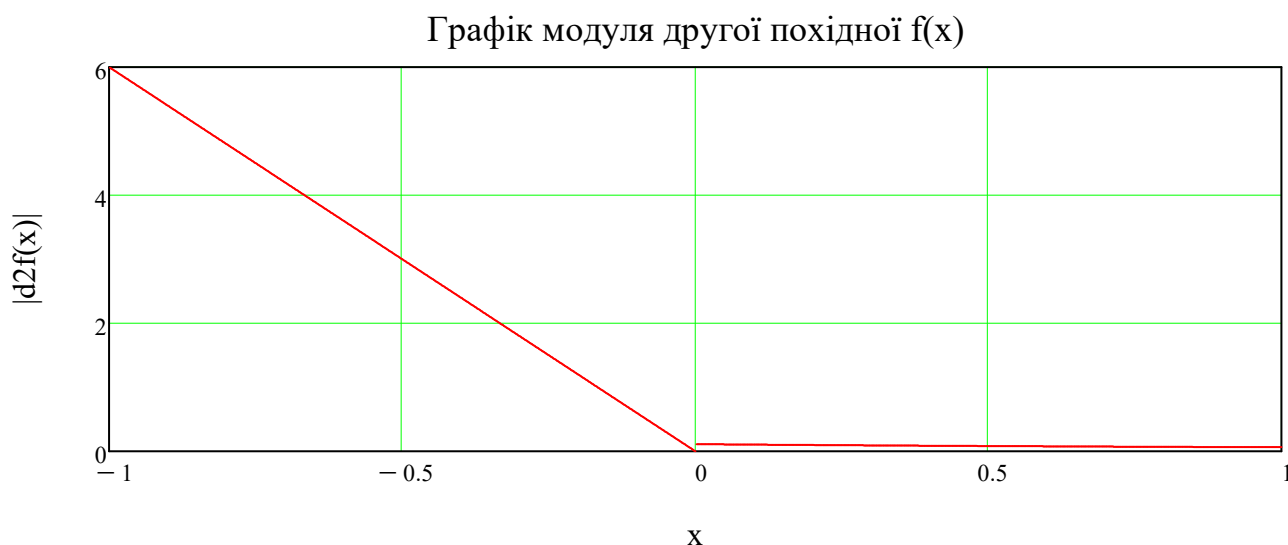
$$d^2f(x) := \begin{cases} \frac{d^2}{dx^2} f(x) & \text{if } x \leq 0 \\ \frac{d^2}{dx^2} f(x) & \text{if } x \geq 0 \end{cases} \quad \begin{matrix} \frac{d^2}{dx^2} (-|2-x^3| - \ln(3)) \rightarrow 6 \cdot x \cdot \text{signum}(2-x^3, 0) - 18 \cdot x^4 \cdot \Delta(2-x^3) \\ \frac{d^2}{dx^2} (-\ln(x+3) - 2) \rightarrow \frac{1}{(x+3)^2} \end{matrix}$$

3. Побудувати графік модулю другої похідної функції

$$\left| \frac{d^2 y}{dx^2} \right| \text{ для діапазону зміни аргументу}$$

$$x_{\min} \leq x \leq x_{\max}.$$

4. Проаналізувати графік нелінійної залежності функції $y=f(x)$, з'ясувавши характер опуклості та вгнутості функції по частинам, наявність точок перегинання та наявність точок розриву першого роду другої похідної функції.

4.1 Точки перегину

$$d2f(x_0) = 0$$

$$x_0 := \text{Find}(x_0)$$

$$x_0 = 4.2218 \times 10^{16} - \text{точка перегину.}$$

4.2 Опуклість та вгнутість

Функція $f(x)$ опукла на інтервалі $(x_{\min}; 0)$

Функція $f(x)$ вгнута на інтервалі $(0; x_{\max})$

4.3 Точки розриву першого роду другої похідної функції

Функція має одну точку розриву першого роду: $x = 0$

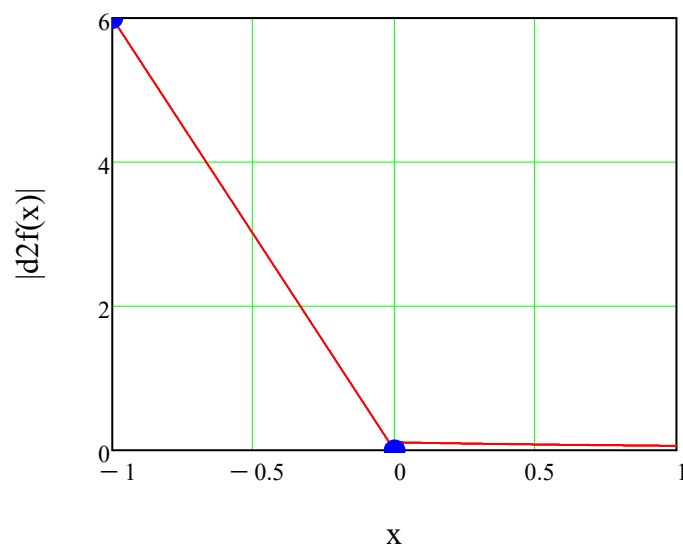
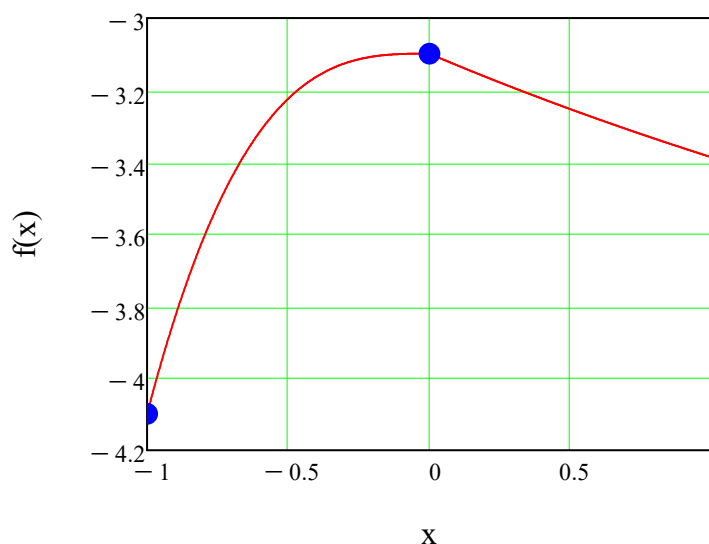
$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{d^2}{dx^2} (-|2 - x^3| - \ln(3)) \rightarrow 0 \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{d^2}{dx^2} (-\ln(x + 3) - 2) \rightarrow \frac{1}{9}$$

5. Обрати початкову точку(або початкові точки) апроксимації для подальших розрахунків,

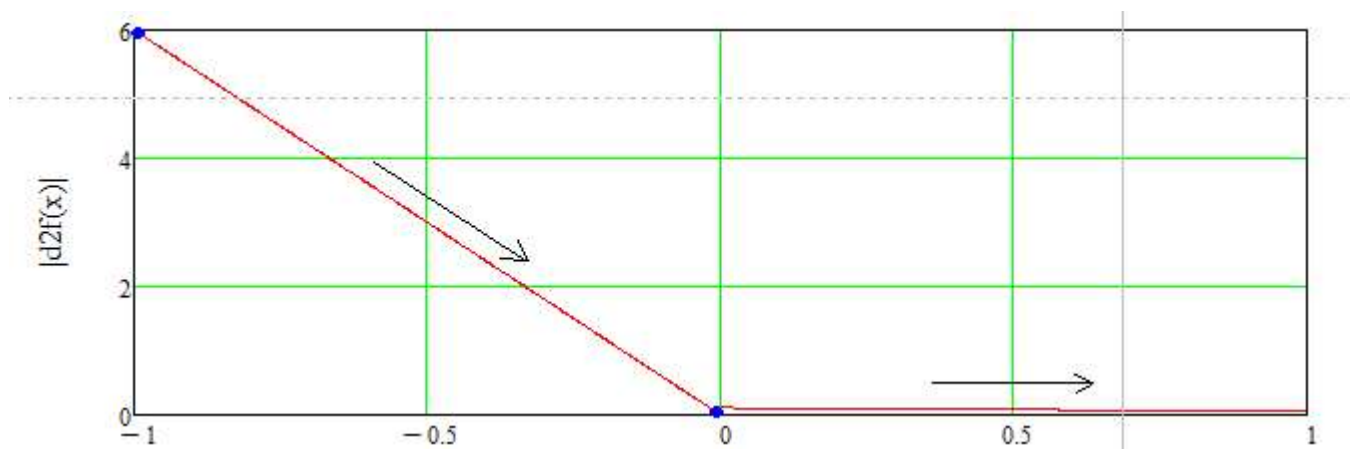
зазначивши її (або їх) на графіках $y = f(x)$ та $\left| \frac{d^2 y}{dx^2} \right|$, визначивши абсцису цієї початкової точки

x_0^1 (або абсциси початкових точок x_0^1, x_0^2 тощо).

$$x_{01} := x_{\min} \quad x_{02} := 0$$

6. По графіку $\left| \frac{d^2 y}{dx^2} \right|$ обрати напрямок (або напрямки) розрахунків значень $h_i = x_i - x_{i-1}$ ($i=1, n$) від початкової точки (або від початкових точок) та зазначити його (або їх) на цьому графіку у вигляді стрілок над графіком $\left| \frac{d^2 y}{dx^2} \right|$.

7. Визначити методику розрахунку значень h_i ($i=1, n$) та обрати формулу для розрахунку значень:

$h_i = \sqrt{\frac{8\Delta f_{\max}}{A_i}}$ або $h_i = \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_i}}$, де A_i - максимальне по модулю значення другої похідної на i -й частині ломаної лінії, що розраховується.

Для розрахунку h_i ($i=1, n$) обираємо формулу $\sqrt{\frac{8\Delta f_{\max}}{A_i}}$ для точок, що лежать біля

точки перегину, та $\sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_i}}$ для інших

8. Підібрати таке значення похибки $\Delta f_{\max}$, при якому в результаті розрахунків h_i ($i=1,n$) отримаємо $n=8$

або $n=9$, тобто отримаємо апроксимуючу лому лінію з 8 або з 9 частин. Виконати розрахунок усіх значень h_i ($i=1,n$) та здійснити нумерацію вузлів (вершин ломаної лінії), починаючи з номера 0.

$$\Delta f_{\max} := 0.0049685$$

$$X_0 := x_{\min} = -1$$

$$A_1 := |d^2f(X_0)| = 6$$

$$h_1 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_1}} = 0.1151$$

$$X_1 := X_0 + h_1 = -0.8849$$

$$A_2 := |d^2f(X_1)| = 5.3094$$

$$h_2 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_2}} = 0.1224$$

$$X_2 := X_1 + h_2 = -0.7625$$

$$A_3 := |d^2f(X_2)| = 4.5752$$

$$h_3 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_3}} = 0.1318$$

$$X_3 := X_2 + h_3 = -0.6307$$

$$A_4 := |d^2f(X_3)| = 3.7843$$

$$h_4 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_4}} = 0.1449$$

$$X_4 := X_3 + h_4 = -0.4858$$

$$A_5 := |d^2f(X_4)| = 2.9147$$

$$h_5 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_5}} = 0.1651$$

$$X_5 := X_4 + h_5 = -0.3206$$

$$A_6 := |d^2f(X_5)| = 1.9238$$

$$h_6 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_6}} = 0.2033$$

$$X_6 := X_5 + h_6 = -0.1173$$

$$A_7 := |d^2f(X_6)| = 0.7041$$

$$h_7 := \sqrt{\frac{8\Delta f_{\max}}{A_7}} = 0.2376$$

$$X_7 := X_6 + h_7 = 0.1203$$

$$A_8 := |d^2f(X_7)| = 0.1027$$

Оскільки вийшли за межі, то

$$X_7 := 0$$

$$X_8 := x_{\max}$$

$$A_9 := |d^2f(X_8)| = 0.0625$$

$$h_8 := \sqrt{\frac{16\Delta f_{\max}}{A_9}} = 1.1278$$

$$X_7 := X_8 - h_8 = -0.1278$$

Оскільки вийшли за межі, то

$$X_7 := 0$$

9. Здійснити розрахунок абсцис x_i ($i=1,n$), починаючи з x_0 , початкових ординат $y_i^p(0,n)$, вузлів

апроксимації (вершин ломаної лінії), що належать функції $y=f(x)$, та кінцевих ординат $y_i^k(0,n)$, вузлів апроксимації з урахуванням корекції, яку здійснюють для отримання знакозмінної похибки апроксимації.

Виходячи з 8-го завдання, шукаємо ординати вершин ломаної лінії:

$$j := 0 \dots 8$$

$$Y_{pj} := f(X_j)$$

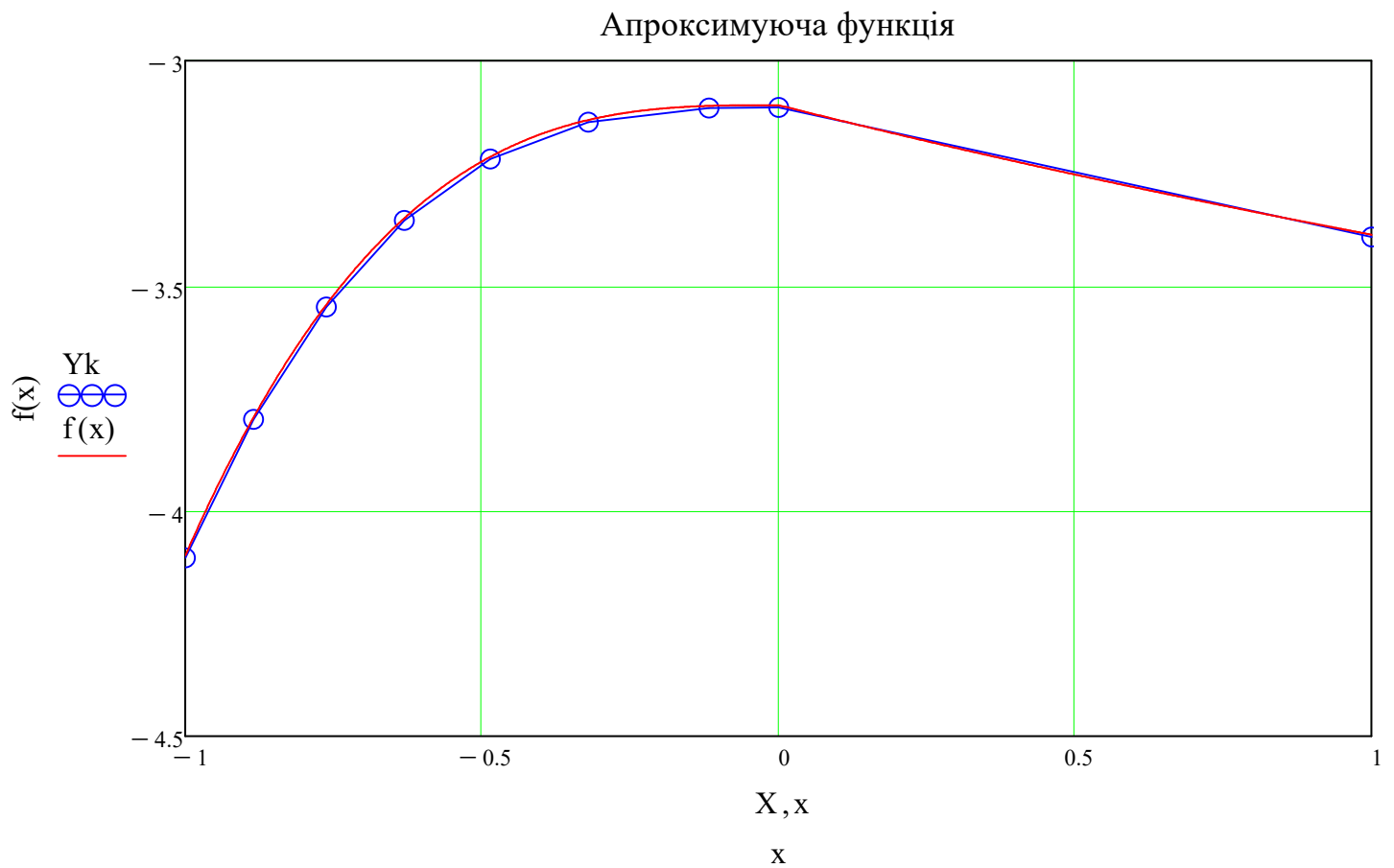
$$Y_{kj} := Y_{pj} - \Delta f_{\max}$$

$$X = \begin{pmatrix} -1 \\ -0.8849 \\ -0.7625 \\ -0.6307 \\ -0.4858 \\ -0.3206 \\ -0.1173 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$Y_p = \begin{pmatrix} -4.0986 \\ -3.7915 \\ -3.542 \\ -3.3495 \\ -3.2132 \\ -3.1316 \\ -3.1002 \\ -3.0986 \\ -3.3863 \end{pmatrix}$$

$$Y_k = \begin{pmatrix} -4.1036 \\ -3.7965 \\ -3.547 \\ -3.3545 \\ -3.2182 \\ -3.1365 \\ -3.1052 \\ -3.1036 \\ -3.3913 \end{pmatrix}$$

10. Побудувати графік апроксимуючої функції (ломаної лінії) $y=\varphi(x)$, використовуючи отримані значення $x_i(1, n)$ та $y_i^k(0, n)$.

11. Здійснити розрахунок значень кутових коефіцієнтів (значень тангенсів кутів нахилу), $k_i(i=1, n)$ лінійних частин ломаної лінії.

Знаходимо кутові коефіцієнти шляхом ділення різниці ординат на різницю абсцис:

$$i := 0 \dots 7 \quad k_i := \frac{Y_{k_i} - Y_{k_{i+1}}}{X_i - X_{i+1}}$$

$$k_i =$$

2.6679
2.0393
1.4602
0.9402
0.4945
0.1542
0.0138
-0.2877

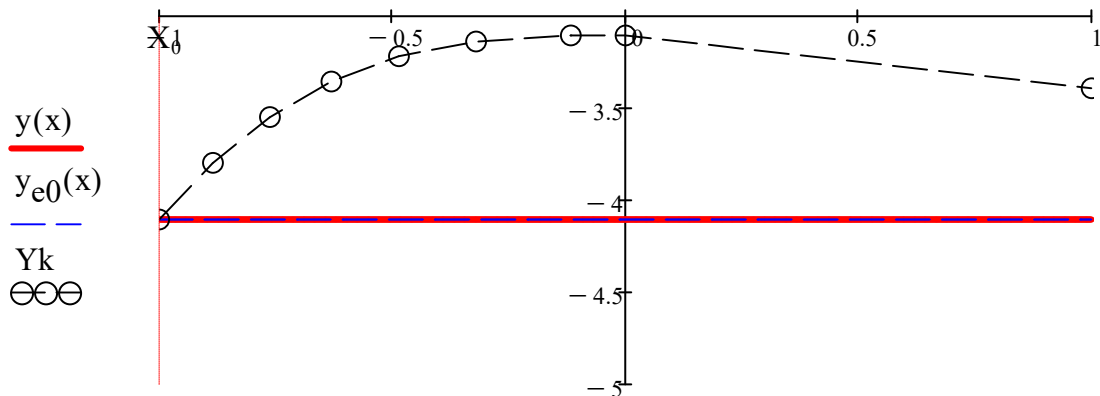
12. Виконати розкладання апроксимуючої функції (ломаної лінії) $y=\varphi(x)$ на окремі доданки (лінійні та елементарні нелінійні {лінійні з обмеженням на нульовому рівні}), починаючи з точки, яка має абсцису x_0^a . Значення x_0^a узяти з таблиці варіантів.

13. Над кожним елементарним нелінійним доданком зазначити його квадрант (I, II, III, IV) та режим {на відкривання (на В) чи на закривання (на З)}

$$x_{\min} = -1 \quad X_0 = -1$$

$$x_{a_0} := X_0$$

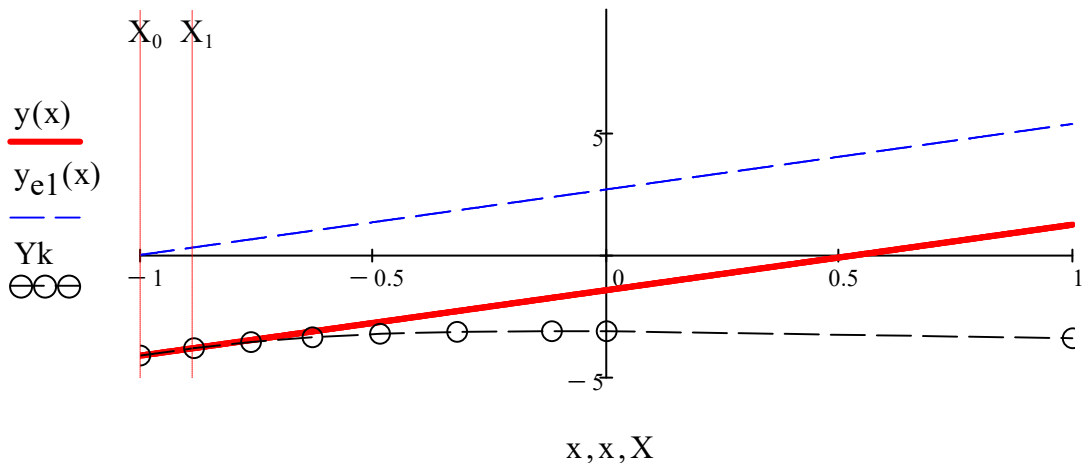
$$y_{e0}(x) := Y_{k_0} \quad y(x) := y_{e0}(x)$$

$$b_0 := k_0 = 2.6679$$

$$y_{e1}(x) := b_0 \cdot (x - X_0)$$

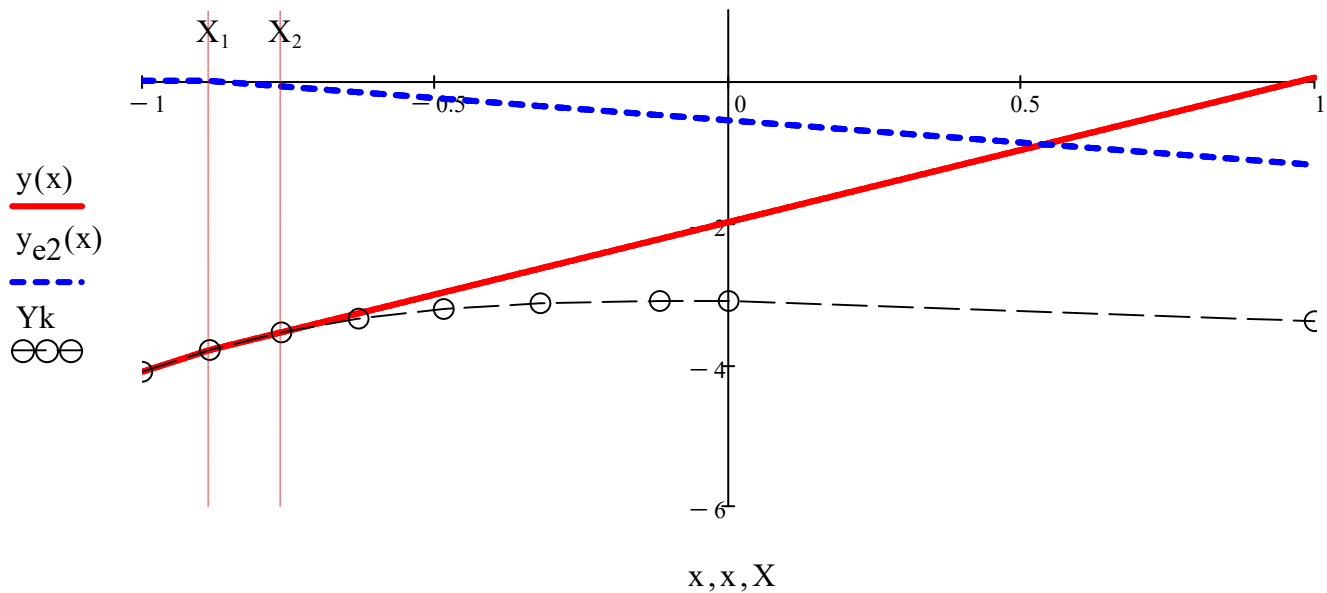
$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e1}(x)$$

$$b_1 := k_1 - k_0 = -0.6287$$

$$y_{e2}(x) := \begin{cases} b_1 \cdot (x - X_1) & \text{if } x - X_1 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e2}(x)$$

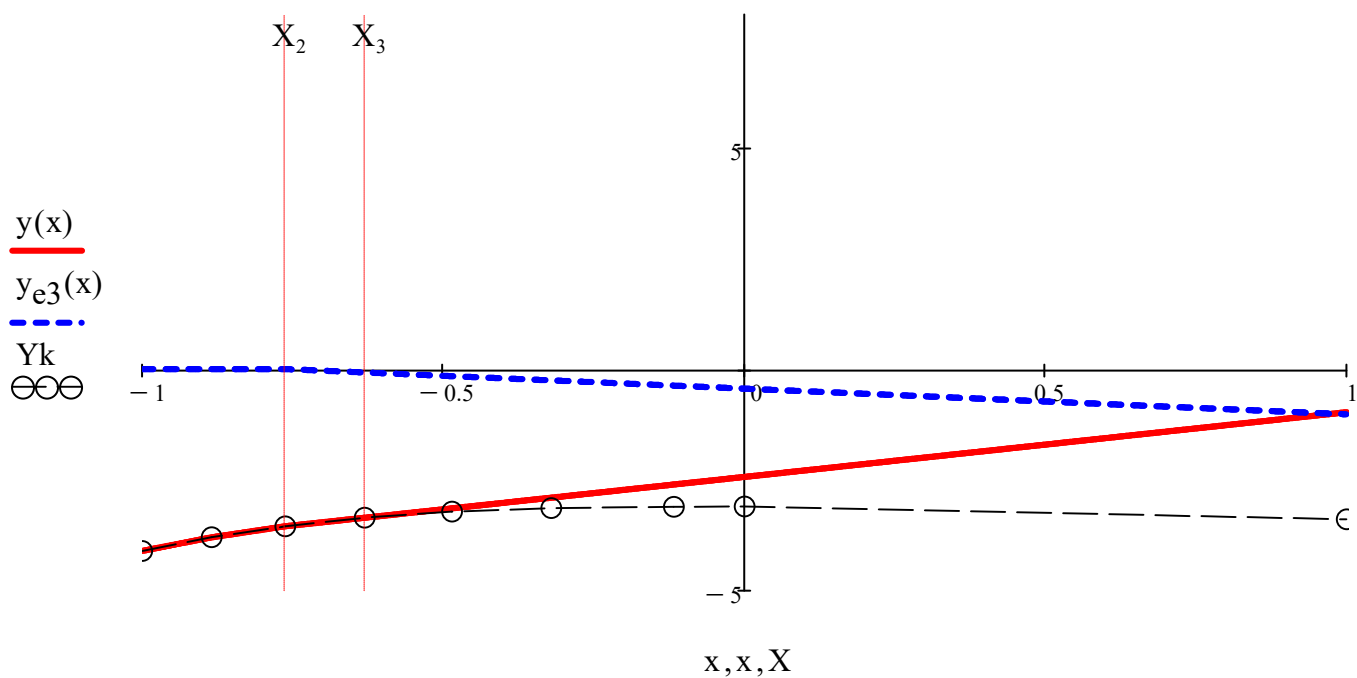

IV квадрант, на закривання

$$b_2 := k_2 - k_1$$

$$y_{e3}(x) := \begin{cases} b_2 \cdot (x - X_2) & \text{if } x - X_2 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e3}(x)$$

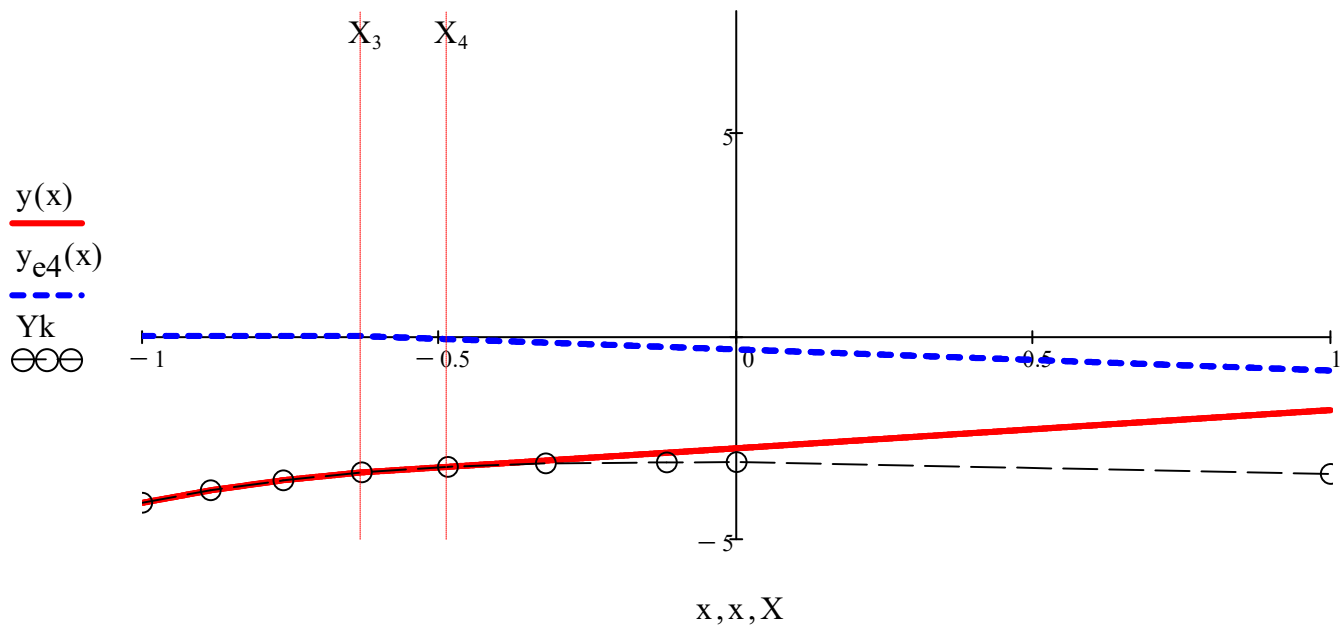
IV квадрант, на закривання

$$b_3 := k_3 - k_2$$

$$y_{e4}(x) := \begin{cases} b_3 \cdot (x - X_3) & \text{if } x - X_3 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e4}(x)$$

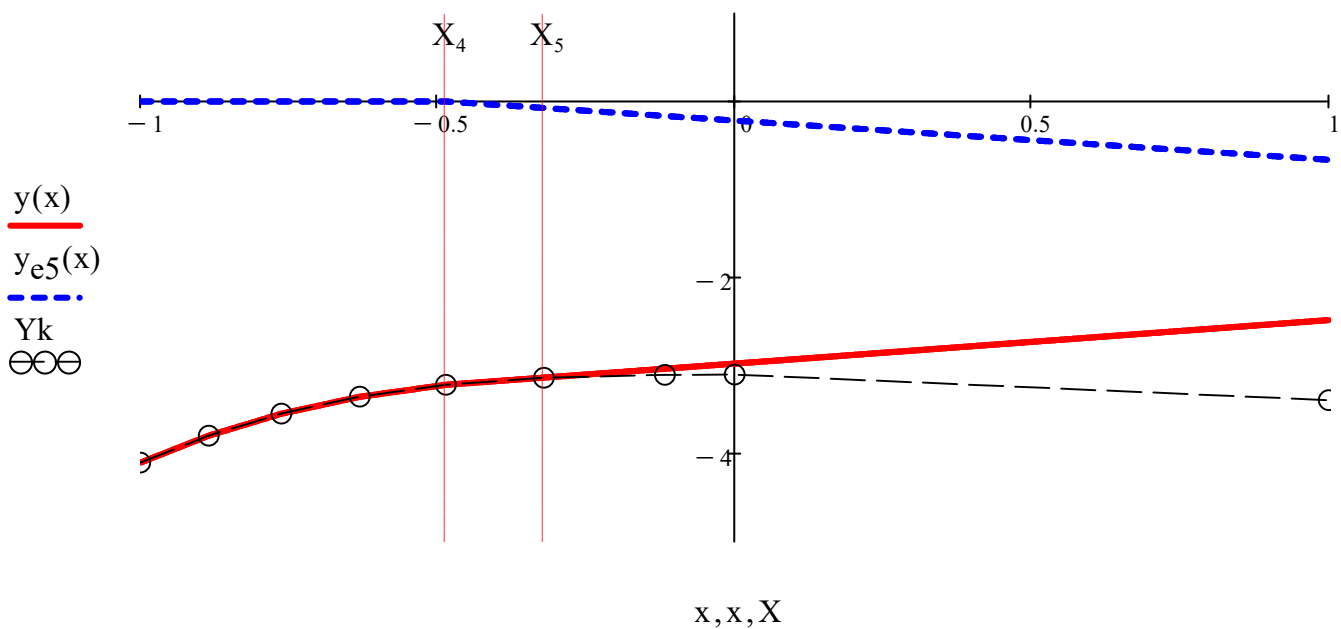

IV квадрант, на закривання

$$b_4 := k_4 - k_3$$

$$y_{e5}(x) := \begin{cases} b_4 \cdot (x - X_4) & \text{if } x - X_4 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e5}(x)$$

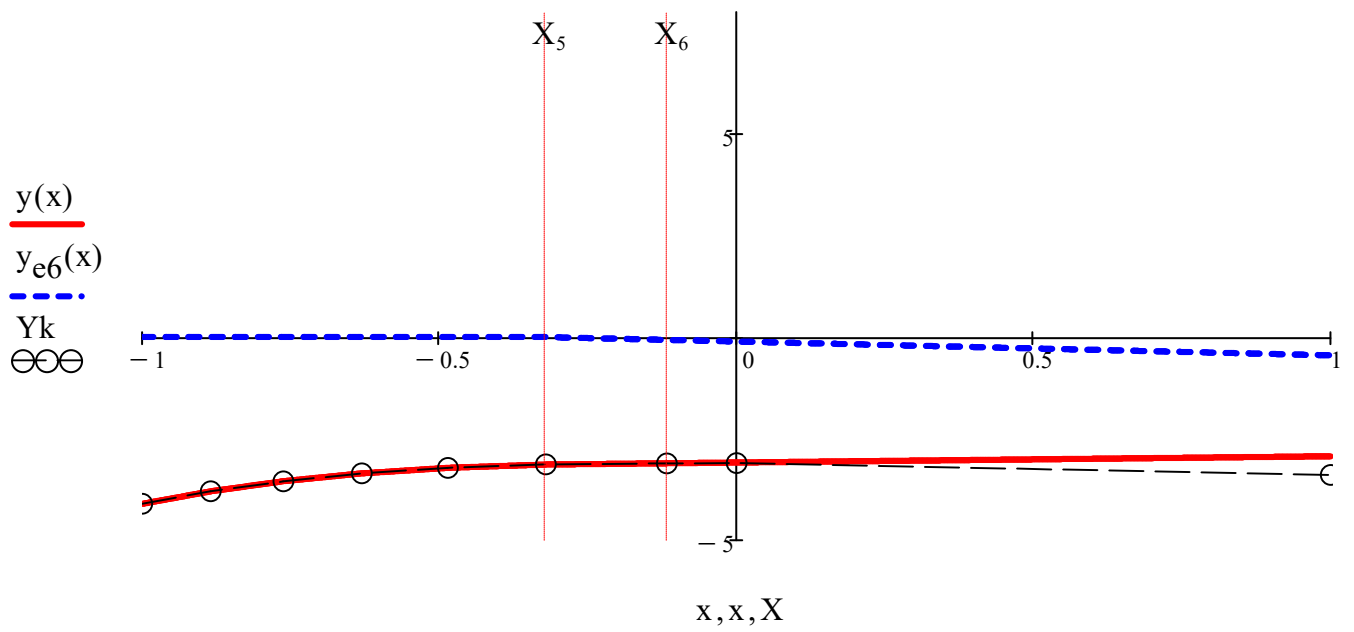

IV квадрант, на закривання

$$b_5 := k_5 - k_4$$

$$y_{e6}(x) := \begin{cases} b_5 \cdot (x - X_5) & \text{if } x - X_5 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e6}(x)$$

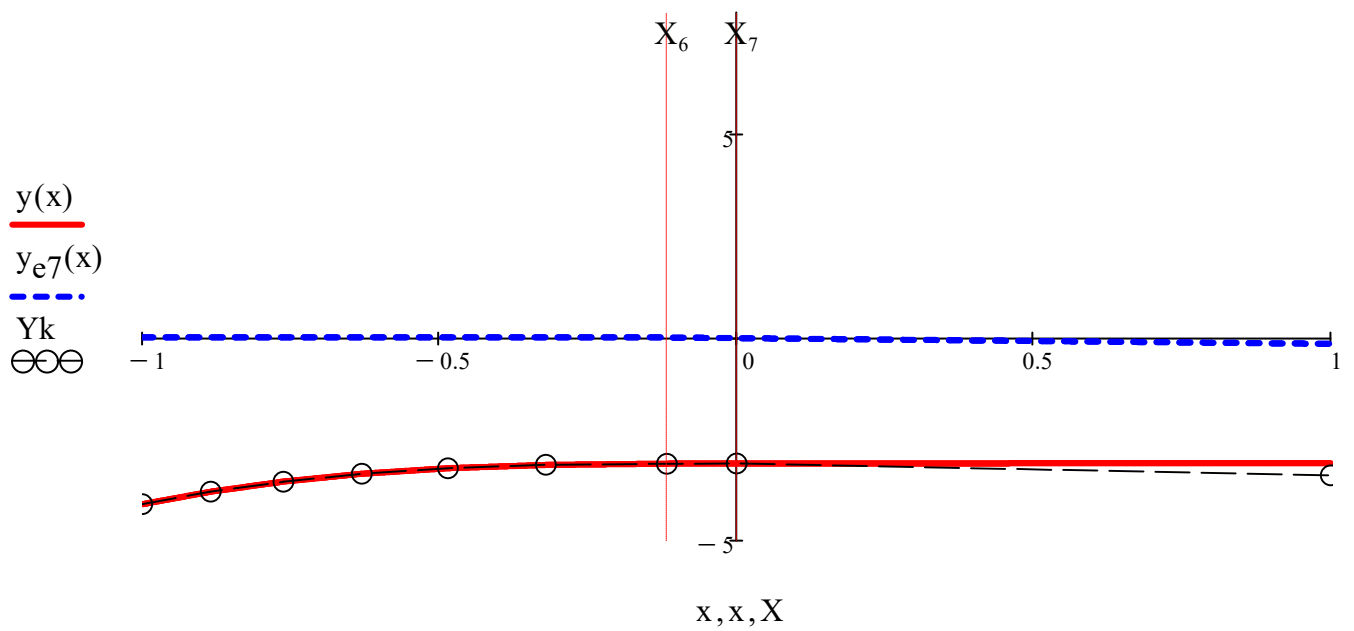

IV квадрант, на закривання

$$b_6 := k_6 - k_5$$

$$y_{e7}(x) := \begin{cases} b_6 \cdot (x - X_6) & \text{if } x - X_6 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\underline{y}(x) := y(x) + y_{e7}(x)$$

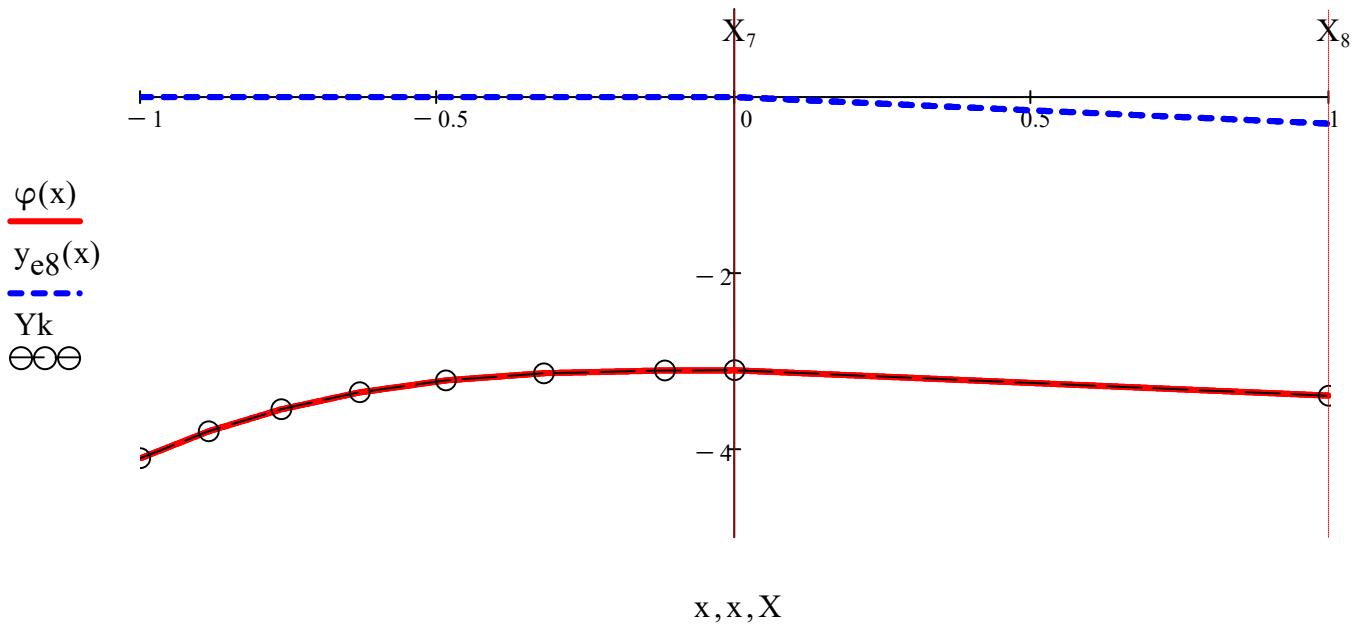

IV квадрант, на закривання

$$b_7 := k_7 - k_6$$

$$y_{e8}(x) := \begin{cases} b_7 \cdot (x - X_7) & \text{if } x - X_7 \geq 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\varphi(x) := y(x) + y_{e8}(x)$$

IV квадрант, на відкриття

14. Здійснити розрахунок наступних значень:

- значення $\varphi(x_0^a)$ для першого лінійного доданку
- значення $b_0=k_0$ та x_0 для другого лінійного доданку
- значення $b_i=k_i-k_{i-1}$ та X_{REFi} для кожного елементарного нелінійного доданку

1) значення $\varphi(x_0^a)$ для першого лінійного доданку:

$$\varphi(x_{a_0}) = -4.1036$$

2) значення $b_0=k_0$ та x_0 для другого лінійного доданку:

$$b_0 = 2.6679 \quad k_0 = 2.6679 \quad X_0 = -1$$

3) значення $b_i=k_i-k_{i-1}$ та X_{REFi} для кожного елементарного нелінійного доданку:

$$k1 := 1 \dots 7$$

$$X_{ref_{k1}} := X_{k1}$$

$$b_{k1} =$$

-0.6287
-0.5791
-0.52
-0.4456
-0.3403
-0.1404
-0.3015

$$X_{ref_{k1}} =$$

-0.8849
-0.7625
-0.6307
-0.4858
-0.3206
-0.1173
0